

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

OPENINGSREDE

VAN DEN VOORZITTER, DEN HEER CH. F. L. NORD, TER
JAARVERGADERING OP 25 EN 26 JANUARI 1936 TE UTRECHT.

Wij leven in een bezeten wereld. En wij weten het. Het zou voor niemand onverwacht komen, als de waanzin eensklaps uitbrak in een razernij, waaruit deze arme Europeesche menschheid achterbleef in verstomping en verdwazing, de motoren nog draaiende en de vlaggen nog wapperende, maar de geest geweken.

Huizinga: „In de Schaduwen van Morgen”.

Dames en Heeren,

Het zij mij vergund deze eerste zinnen uit Prof. Huizinga's veelgelezen laatste werk aan te halen, omdat zij, beter en korter dan op welke wijze ook, den geestestoestand van den huidige tijd weergeven, zoowel van individuen als van groepen en van volkeren.

In deze bezeten wereld leven ook de tandartsen en als groep onder vinden ook zij de gevolgen van de veranderingen, die in de laatste deceniën hebben plaats gegrepen. In ons kleine landje zijn die gevolgen niet anders dan bij de ons omringende volken, integendeel, een van de symptomen van dezen merkwaardigen tijd is het juist dat al deze verschijnselen overal hetzelfde zijn. Overal zien wij naast de stijging van de behoefte aan steeds meer oppervlakkige levensvreugde ook een vraag naar steeds betere verzorging van de massa in stoffelijk en hygiënisch opzicht en voor zoover het dit laatste betreft, is er een nog voortdurende stijgende vraag naar betere tandheelkundige verzorging, die de poovere hulp van vroeger vervangen wenscht te zien door een efficiënte prophylactische mondbehandeling, die behoorlijke mondhygiëne tot uiteindelijk resultaat moet hebben.

Aan den anderen kant zien wij de onrustbarende stormloop naar de

Universiteiten, die niet alleen een overvulling der academische beroepen heeft gebracht, maar daaraan ook elementen heeft toegevoegd, die er vroeger niet kwamen en een nieuwe mentaliteit hebben geschapen, waaraan de rustige rust van het verleden wel volkomen vreemd is en waarvan nog bewezen moet worden of zij een verbetering zal zijn.

Daarmede gepaard gaat een voortdurende daling van het aanzien van den intellectueelen arbeid, welke daling ook tot uiting komt in de stofelijke waardeering van dien arbeid, hetgeen alweer ten gevolge heeft dat een steeds grooter deel der intellectueelen bezig is tot pauperisme te vervallen, een situatie waaraan ook onze groep geenszins ontsnapt.

Geconstateerd moet worden dat er tot op heden heel weinig gedaan is om aan dezen, onze cultuur bedreigenden, toestand een einde te maken en de oorzaak daarvan dient m.i. gezocht te worden in het feit, dat waar in den tegenwoordigen tijd alles georganiseerd is, en door die organisatie kracht weet te zetten aan bepaalde verlangens — gunstig of ongunstig voor de samenleving — het juist de groep der intellectueelen is, waarbij elk spoor van gezamenlijke samenwerking ontbreekt en zij daardoor afzonderlijk gemakkelijk de speelbal worden van de sterke groepen, waarmede zij eventueel te maken hebben.

Men heeft dit totnutoe steeds beschouwd als te zijn beneden de standswaardigheid en te vreezen staat dat juist daardoor die waardigheid al meer zal zakken, indien niet op het laatste oogenblik nog wordt ingegrepen.

Het wachtwoord van den huidigen tijd is, dat wanneer men niet begint zich zelf te helpen er zeker niemand is, die dat voor U doet en naar deze waarheid zal men zich dienen te richten om ondergang te voorkomen, ondergang in dit geval niet alleen van intellectueele groepen maar ook van ethische waarden, die wel gemakkelijk kunnen worden vernietigd, maar die vermoedelijk generaties noodig hebben om weer behoorlijk gefundeerd te herrijzen!

Wanneer men deze weinig prettige mogelijkheden bepeinst, ontkomt men niet aan het gevoel dat de cultuurverschijnselen van iederen tijd, zoowel voor mensch als voor menschheid, gebonden zijn aan de correlatie tusschen de drang naar vrijheid van het individu en de beperking die zijn cultuur hem oplegt.

Evolutie in die cultuur — en welk een evolutie heeft de voortschrijding van wetenschap en techniek de laatste kwart eeuw niet gebracht — scheidt enerzijds tal van nieuwe mogelijkheden, anderzijds nieuwe gebondenheid. Men verheugt zich over het eerste, verzet zich echter tegen

het laatste en wordt het evenwicht tusschen die reacties verstoord, dan ontstaat het moment dat evolutie in revolutie dreigt over te gaan.

Men vergeve mij deze bespiegeling, maar zij is een onmisbare voorwaarde niet alleen tot het verkrijgen van een inzicht in hetgeen om ons heen gebeurt, maar ook om te kunnen komen tot een plan de campagne, waarbij het mogelijk wordt niet achter de feiten aan te loopen, maar deze, voor zooveel doenlijk, vóór te zijn.

En wanneer wij ons dan tot onze eigen problemen bepalen, dan dienen wij — in verband met het zoo even gezegde — maatregelen te nemen om ons zelf te helpen, overal daar waar andere methodes ontbreken of ons onthouden worden.

Wij zullen, om een geliefd woord van dezen tijd te gebruiken, moeten „ordenen” ten einde chaos te voorkomen, in de eerste plaats door in krachtige onderlinge samenwerking de aanhangige vraagstukken te bestudeeren en zooveel doenlijk tot oplossing te brengen en voorts door te trachten op een basis van vertrouwen en „fair play” met anderen tot overeenstemming te komen over wat nuttig, noodig en billijk is.

Die vraagstukken liggen op het gebied van het ziekenfondswezen, van de hulp voor den kleinen middenstand, van de tandtechnische moeilijkheden, van het „dental depôtwezen”, van de schooltandverzorging, van de voor- en nazorg en last not least, van het onderwijs.

Het Hoofdbestuur heeft — in samenwerking met de betrokken Commissies — gepoogd zijn besturende taak in overeenstemming te brengen met de zoo juist naar voren gebrachte inzichten en kan tot zijn vreugde constateeren dat zijn bemoeiingen vooralsnog reden geven tot tevredenheid.

Wat betreft het ziekenfondswezen kan worden vastgesteld, dat bij de ziekenfondsen, ondanks de finantieele nood van den tijd, er een stijgend begrip ontstaat omtrent de noodzaak van een behoorlijke mondhygiëne. Door samenwerking met de Maatschappijen voor Geneeskunst en Pharmacie hopen wij voorts een krachtige interne regeling mogelijk te kunnen maken.

Voor den middenstand is thans een nieuwe organisatie gevormd, waarvan wij vertrouwen dat zij in de toekomst vruchtbaren arbeid zal kunnen leveren.

Het probleem van goede tandtechnische hulp eener — en een behoorlijke positie van den tandtechnicus anderzijds — is aanzienlijk gevorderd door overeenstemming met een groote groep van bona-fide

laboratoriumhouders, waaraan vermoedelijk binnenkort een groep van loontrekkende tandtechnici kan worden toegevoegd.

Een regeling kan zoodoende worden getroffen, waarbij dit geheele vraagstuk voor alle partijen bevredigend wordt opgelost en tevens een eind wordt gemaakt aan de nog steeds bestaande kwakzalverij, die zoo onnoemelijk veel schade toebrengt aan de propaganda voor goede mondverzorging.

Door een overeenkomst met de dental depôthouders, die bestaande misstanden op dit gebied zullen moeten doen verdwijnen, zal ook het euvel der onbevoegde uitoefening verder den kop kunnen worden ingedrukt.

De schooltandverzorging, het propagandamiddel bij uitnemendheid voor een gesaneerde mond, beleeft wel bij uitstek moeilijke tijden. Toch is het in een aantal gevallen gelukt die dienst te behouden, ja zelfs op te richten op een basis van „self support”. Wanneer mocht blijken dat deze methode ruim ingang gaat vinden, dan zou hier een allervoortreffelijkst werk zijn geschied, waarbij voor- en nazorg dan slechts kwesties van tijd worden.

Wat de vóórzorg betreft, staat thans ook de kleuter-tandheelkunde in het teken der belangstelling, ook bij outsiders en wij kunnen het slechts van harte toejuichen, dat ook in niet-tandheelkundige kringen die belangstelling zoo sterk leeft, dat men het houden van een congres voor kleuter-tandheelkunde overweegt, ook al kan men wellicht van meening verschillen over de vraag of de tijd daar nu reeds rijp voor is, zoolang de principes, waarop een massale kleuterbehandeling zou moeten rusten, nog geenszins zijn vastgelegd.

Wat ten slotte het Onderwijs betreft, de enorme toeloop naar het Utrechtsche Instituut en het verminderen van onderwijskrachten in stede van het tegenovergestelde, maken den toestand weinig rooskleurig en zoolang het niet gelukt de betrokken autoriteiten van de noodzaak te overtuigen een andere regeling te treffen, zullen wij ook hier zelf hulp moeten bieden door „voortgezet onderwijs” en soortgelijke maatregelen, waaraan alweer in overleg met anderen wordt gewerkt.

Wanneer men dus tracht den gang van zaken te overzien, dan is er — bij alle gerechtvaardigd en zelfs noodzakelijk pessimisme — vooralsnog geen reden tot wanhopen. Integendeel: het moge dan waar zijn, dat de rustige rust van vóór vijf en twintig jaren is verdwenen — vermoedelijk voor goed — het moge dan moeilijk zijn een weg te vinden, waarop de zich elken dag opdringende moeilijkheden kunnen worden opgelost, aan den anderen kant kan worden vastgesteld dat tal van de onzen,

belangeloos en toegewijd arbeiden aan een nieuwe toekomst, waarin de positie een andere zal zijn dan voorheen, maar waarin ook velen de vruchten zullen kunnen plukken van de zegeningen van ons beroep, die daarvan vroeger ten eenemale verstoken moesten blijven.

Wanneer wij verder kunnen vaststellen dat de groepen waarmede wij dit doel moeten bereiken, bereid blijken tot eerlijke samenwerking, dan is er geen reden om aan de mogelijkheid van een goed resultaat te twijfelen.

Zoowel het verstand als de neiging van den doorsnee mensch en van de doorsnee groep wil het goede; ware dit niet zoo, dan zou vooruitgang niet mogelijk zijn geweest en waren wij van „de horde” nimmer weggekomen, het bewustzijn dat een ander gemeenlijk niet beter of slechter is dan gij, zoowel individueel als groepsgewijze, maakt samenwerking en goede verstandhouding mogelijk en zoo zal dan een andere tijd, andere situaties scheppen, maar die daarom toch aanvaardbaar kunnen zijn.

Het grootste deel van dezen arbeid zal verricht moeten worden door de jongere generatie en de ervaring der historie leert, dat die jongeren in den loop der eeuwen nog nimmer in gebreke zijn gebleven, wanneer hun de kans gegeven werd.

Aan die jonge generatie van intellectuelen dan, zal de moeilijke maar grootsche taak beschoren zijn de menschheid weer te doen beseffen van het besef, dat Opbouw niet verkregen wordt door geweld en oppervlakkigheid, doch slechts mogelijk is onder de beproefde leiding van den geschoolden geest.

Begonnen met het aanvangswoord uit H u i z i n g a's: „In de Schaduwen van Morgen”, moge ik eindigen met zijn slotzinnen:

„Het is mijn overtuiging, dat de nu jonge generatie in geschiktheid voor het moeilijke leven niet achterstaat bij die welke voorafgingen. Al de losmaking van banden, verwarring van gedachten, verstrooiing van aandacht en verplaatsing van energie, waaronder deze generatie opgroeide, heeft haar niet zwak, noch traag, noch onverschillig gemaakt.

Zij schijnt open, ruim, spontaan, vaardig tot genieten maar ook tot ontberen, snel beraden, moedig en van grooten zin. Zij is lichter geschoeid dan de vroegere waren.

Aan dit jonge geslacht de taak, deze wereld opnieuw te beheerschen, zooals zij beheerscht wil zijn, haar niet te laten ondergaan in haar overmoed en verdwazing, haar weer te doordringen met geest”.

VEREENIGING VAN LABORATORIUMHOUDENDE
TANDTECHNICI IN NEDERLAND

Secretariaat: Druivenstraat 14, 's-Gravenhage

Telefoon 339577 — Postrekening 217307

Lijst der aangesloten Laboratoria.

H. C. Stikkel	Alkmaar
Th. J. Heins	Amersfoort
Amst. Tandt. Lab. NV. J. C. Adriaansen	Amsterdam
L. M. Fritz Jr.	Amsterdam
„Orthodontie” Tandtechn. Lab. C. L. Baak	Amsterdam
K. H. F. Rammelt Jr.	Amsterdam
J. A. Dürschke Jr.	Amsterdam
E. Thomas	Amsterdam
B. Burghoorn	Apeldoorn
Th. Capetti	Arnhem
J. Teunissen	Arnhem
Gebr. Tolmeijer	Arnhem
C. Limburg	Baarn
P. Backes	Bergen op Zoom
G. M. L. Augustijn	Bussum
Joh. Schouten	Delft
J. H. Kemp	Dordrecht
A. C. van Dommelen	Gouda
J. Appelhof	Groningen
Max Reneman N.V.	
F. Siemer	Groningen
A. F. J. Bernard	Den Haag
N.V. Moerhuis & Segboer	Den Haag
W. Neefs	Den Haag
Jac. Poot	Den Haag
W. Geuzebroek	Haarlem
J. v. d. Kuy	Haarlem
M. Takken	Haarlem
B. J. de Wit	Den Helder
Gooisch Tandtechn. Lab. L. P. H. v. d. Berg	Hilversum
Hilversumsch Tandtechnisch Lab. J. Jacobs	Hilversum
A. L. van Bergen Henegouwen	Leiden
Gebr. Mueller	Maastricht
M. Broere	Rotterdam
G. Halvax	Rotterdam
C. Th. Leenders	Rotterdam
L. E. Roelofsen	Rotterdam

Rotterdamsch Tandtechn. Lab. W. A. Tieleman	Rotterdam
B. H. Cohen	Tilburg
P. C. A. Broek	Utrecht
H. Hopman	Utrecht
C. Veth	Utrecht
E. Thomas	Velsen
J. Siesling	Zwolle

Uit het lidmaatschap ontzet : P. Bouwmeester te Bussum.

Lijst van candidaat-leden :

Eventueele bezwaren moeten binnen vier weken worden ingediend bij den Secretaris der Maatschappij. — (art. 2 H.R.)

H. P. A. van Duyn, Utrecht,	(afd. Utrecht).
E. Terwiel, Princenhage,	(afd. N. Brabant-Zeeland).
J. F. Heeroma, Hilversum,	(afd. 't Gooi en O.).
Mej. Augusta Kuiper, Utrecht,	(afd. Utrecht).
J. V o m b e r g, Amsterdam,	(afd. Amsterdam).
A. T h. v a n d e r H o r, 's-Gravenhage,	(afd. 's-Gravenhage en O.).
Mevr. E. E. J. O d i n o t—P r u i s,	Landsmeer, (afd. Noord-Holland).
Mej. C o r r y B o e l a a r s, Dongen,	(afd. N. Brabant-Zeeland).

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN.

1. Het algemeen secretariaat der Maatschappij is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum, telef. 3225.
2. Voor assistentie, waarneming of overname van praktijk zich uit sluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau. Leidster: Mej. Chr. D u l l e m o n d, Heerenstraat 46, Utrecht.
3. De Redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje is gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum.
4. Het Incasso-bureau van de maatschappij staat onder leiding van Mr. G. H. E. N o r d T h o m s o n, Turfmarkt 8, Leiden.

5. De penningmeester van het steunorgaan der Mij. is J. J. B a c k e D i r k s, Hoogstraat 219a, Rotterdam. Gelden te remitteren aan de Twentsche Bank, rekening letter S van J. J. B a c k e r D i r k s of de postrekening van den penningmeester nr. 248849.

6. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringsspolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten aan de directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.

7. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdeeling-ziekenfondscommissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

8. Collegae, die het voornemen hebben een praktijk over te nemen, waaraan een ziekenfonds-praktijk verbonden is, worden, in hun eigen belang, aangeraden, alvorens daartoe over te gaan, inlichtingen in te winnen bij de Centrale Ziekenfonds-Commissie.

9. Het secretariaat der Centrale Ziekenfondscommissie is gevestigd bij W. v a n E u p e n, van Bijleveldsingel 1, Nijmegen.
